

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 6 september 2016

Vragen nr. 84

Vragen van de heer **F.J. Kramer** (GroenLinks) over antibioticagebruik en openbaarmaking overtredingen veehouderij (samen met Z. Pels)

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 7 juli 2016 door het lid van Provinciale Staten, de heer **F.J. Kramer** (GroenLinks), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

Inleiding:

'Een deel van de boeren gebruikt nog steeds te veel antibiotica', zo vernamen we recent via de media'

De succesvolle aanpak om gezamenlijk de antibiotica in de veehouderij terug te dringen is vorig jaar tot stilstand gekomen. De beoogde afname van 70 procent tussen 2009 en 2015 is niet gehaald. Dit ondanks extra inspanningen van het Rijk, provincies, dierenartsen en veehouders.

Gebruik van antibiotica in de veeteelt kan gevaarlijk zijn voor mensen. Door veelvuldig middelen te gebruiken tegen ziekteverwekkers kunnen die resistent worden, waardoor het moeilijker wordt om mensen bij een besmetting te behandelen met antibiotica.

De 'standstill' in het antibioticagebruik is te wijten aan enkele notoire overtreders. *'Binnen elke diersector is er een groep boerenbedrijven die te veel en soms veel te veel antibiotica gebruiken. In alle diersectoren gebruikten de grootverbruikers in 2015 - meestal rond de tien procent van alle veeboeren - twee tot drie keer meer antibiotica dan het gemiddelde. Op twee procent van de bedrijven, 539 boerderijen, wordt al tenminste drie jaren achtereen veel te veel antibiotica gebruikt.'*

Van hen worden namen en vestigingsplaatsen niet bekend gemaakt door de landelijke toezichthoudende instantie, Stichting Diergeneesmiddelenautoriteit (SDa). Om welke bedrijven het gaat is onbekend.

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) moet optreden bij overtreding van dierenwelzijnsregels in de veehouderijⁱⁱ. Daarvoor geldt hetzelfde als bij te hoog antibioticagebruik: als niet openbaar bekend is waar de bedrijven gevestigd zijn, dan schiet de informatieverstrekking en eventuele bescherming van de omgeving tekort en is gericht beleid en toezicht/handhaving niet verzekerd.

Herhaaldelijke en ernstige overtredingen van dierenwelzijnsregels (met name verwaarlozing) botsen met de ambitie van de provincie Noord-Holland om aan te sturen op verduurzaming van de landbouw.

Door niet-specifieke berichtgeving over de overtredingen, n.a.v. het jaarverslag van de NVWA bijvoorbeeld, wordt een hele sector (waaronder veel goed presterende en omgeving-sensitieve ondernemers) bovendien onnodig in een slecht daglicht gesteld.

Vragen:

1. Is GS het met ons eens dat het antibioticagebruik verder moet worden teruggedrongen en ernstige overtreders van de antibiotica- en welzijnsregels dienen te worden aangepakt? Zo nee, waarom niet?
2. Bent u bereid nadere informatie in te winnen bij de SDa en de NVWA over de overtredingen in de provincie Noord-Holland, zodat GS en PS zich een goed beeld kunnen vormen van de ernst daarvan en de schaal waarop die zich voordoen? Zo nee, waarom niet?
3. Is GS bereid om genoemde instanties te vragen naar hun voorgenomen acties om de (ernstige) overtreders in de provincie, aan te (doen) pakken? Zo nee, waarom niet? Ziet GS daar voor zich zelf een rol weggelegd? Zo ja, welke?
4. Is GS bereid om informatie over de overtredingen en de overtreders openbaar te (doen) maken met het oog op een adequate voorlichting van de omgeving, dan wel er bij de minister EZ op aan te dringen dat te doen? Zo ja, wanneer? Zo nee, waarom niet?
5. Bent u van mening dat de handhaving van de regels t.a.v. antibioticagebruik en dierenwelzijn in de wet adequaat is geregeld? Kunt u -gegeven de wettelijke bevoegdheidsverdeling- aangeven wat er naar uw oordeel zou moeten gebeuren om het aantal ernstige overtredingen in de provincie omlaag te brengen? Zo nee, waarom niet?

Ons antwoord aan Provinciale Staten luidt als volgt:

Vraag 1:

Is GS het met ons eens dat het antibioticagebruik verder moet worden teruggedrongen en ernstige overtreders van de antibiotica- en welzijnsregels dienen te worden aangepakt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1:

Ja.

Vraag 2:

Bent u bereid nadere informatie in te winnen bij de SDa en de NVWA over de overtredingen in de provincie Noord-Holland, zodat GS en PS zich een goed beeld kunnen vormen van de ernst daarvan en de schaal waarop die zich voordoen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2:

Nee. Het opvragen van gegevens bij SDa en NVWA kan duidelijkheid geven over het aantal overtreders in de provincie, maar biedt vervolgens geen mogelijkheden om iets met de

gegevens te doen. De provincie heeft geen bevoegdheden of rol in deze kwestie. De NVWA is de verantwoordelijke instantie om te handhaven en actie te ondernemen. Zij zal mede op basis hiervan ook geen persoonsgegevens aan een niet bevoegde instantie verstrekken.

Het terugdringen van antibioticagebruik is een speerpunt in de Uitvoeringsagenda Duurzame Veehouderij (UDV), waarvan de provincie in IPO verband één van de ondertekenaars is. Het UDV zet in op selectief gebruik van geneesmiddelen, waaronder antibiotica. Naast de agrarische sector (Nederlandse Zuivelorganisatie, LTO Nederland) hebben ook de Dierenbescherming en de stichting Natuur & Milieu de agenda ondertekend. Zo werken verschillende partijen aan het terugdringen van het gebruik van antibiotica.

Vraag 3:

Is GS bereid om genoemde instanties te vragen naar hun voorgenomen acties om de (ernstige) overtreders in de provincie, aan te (doen) pakken? Zo nee, waarom niet? Ziet GS daar voor zich zelf een rol weggelegd? Zo ja, welke?

Antwoord 3:

Nee, de handhaving van de regels is een verantwoordelijkheid van het Rijk. De provincie heeft hierin geen verantwoordelijkheid, rol of bevoegdheid.

Het overtreden en handhaven van de wettelijke regels is een landelijk probleem, dat landelijk dient te worden opgelost. De NVWA is als verantwoordelijke aan zet om hierop in te zetten.

Overtreders dienen door de overheid op gelijke wijze te worden aangepakt

Vraag 4:

Is GS bereid om informatie over de overtredingen en de overtreders openbaar te (doen) maken met het oog op een adequate voorlichting van de omgeving, dan wel er bij de minister EZ op aan te dringen dat te doen? Zo ja, wanneer? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4:

Nee, voorlichting aan de omgeving is een verantwoordelijkheid van het Rijk. De provincie is geen bevoegd gezag en heeft daarmee ook geen wettelijke grondslag om gegevens van derden openbaar te maken. Wij zijn van mening dat het Rijk het beste in kan schatten welk instrument de hoogste bijdrage levert aan het aanpakken van overtreders.

Vraag 5:

Bent u van mening dat de handhaving van de regels t.a.v. antibioticagebruik en dierenwelzijn in de wet adequaat is geregeld? Kunt u -gegeven de wettelijke bevoegdheidsverdeling- aangeven wat er naar uw oordeel zou moeten gebeuren om het aantal ernstige overtredingen in de provincie omlaag te brengen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5:

Ja, de handhaving is adequaat geregeld in de wet. Nee, wij zijn van mening dat de handhaving een verantwoordelijkheid is van het Rijk als de bevoegde instantie. Zij beschikken ook over de juiste inzichten om te bepalen wat er moet gebeuren om het aantal ernstige overtredingen terug te brengen. De provincie heeft hierin geen taak of bevoegdheid.

ⁱ <http://nos.nl/artikel/2109486-deel-van-boeren-gebruikt-nog-steeds-te-veel-antibiotica.html>

ⁱⁱ <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/dieren-dierlijke-producten/dossier/antibiotica-in-de-veehouderij>